

การบริหารงานวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

Academic Administration using Creative Technology

เทพศิรินทร์ วุฒิยางกูร

Dhepsirin Vuttiyangkoon

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

E-mail: Dhepsi741@hotmail.com

Received: 5 กุมภาพันธ์ 2568; Revised 15 กุมภาพันธ์ 2568; Accepted 20 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งเน้นการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการจัดการศึกษา การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ต้องคำนึงถึง 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงชีวิต ซึ่งหมายถึงการเลือกใช้เทคโนโลยีที่ปลอดภัย เหมาะสม และส่งเสริมสุขภาวะของผู้เรียนและบุคลากร 2) การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงสังคม ซึ่งหมายถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เท่าเทียม การลดช่องว่างทางการศึกษา และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม และ 3) การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง อีกทั้งยังช่วยในการวางแผนและการดำเนินงานด้านวิชาการเป็นไปอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้คุณภาพของการเรียนรู้สูงขึ้น นอกจากนี้ เทคโนโลยียังช่วยในการพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลให้มีความแม่นยำและเป็นธรรมมากขึ้น รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูและบุคลากรเพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม จากผลการศึกษา สามารถสรุปได้ว่าการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานวิชาการอย่างสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษา ทำให้การบริหารงานวิชาการมีความทันสมัย มีความยืดหยุ่น และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ แนวทางดังกล่าวยังสามารถนำไปปรับใช้กับสถานศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกันได้ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และสามารถพัฒนาไปสู่การศึกษาแห่งอนาคตได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์, การจัดการศึกษา

ABSTRACT

Academic administration is a core function of educational institutions, playing a crucial role in enhancing the quality of education in accordance with established standards. In the digital era, technology has become increasingly influential in educational management. This study aims to develop a model for academic administration that integrates creative technology, focusing on the integration of digital technology to enhance administrative efficiency, respond to societal changes, and align with the goals of 21st-century education. The approach to academic administration using creative technology consists of three key components: (1) Technology for Life, which emphasizes the selection of safe, appropriate, and health-promoting technology for students and personnel; (2) Technology for Society, which promotes equitable learning opportunities, reduces educational disparities, and ensures ethical technology usage; and (3) Technology for the Environment, which emphasizes the efficient use of resources, minimizes negative environmental impacts, and supports sustainable development. The findings indicate that academic administration based on creative technology enhances the efficiency of teaching and learning, mitigates constraints related to time and location, and fosters collaboration among teachers, students, and parents. Additionally, it facilitates systematic academic planning and implementation, leading to improved learning quality. Moreover, technology enhances the accuracy and fairness of assessment and evaluation processes while promoting the digital skill development of teachers and staff, enabling them to effectively utilize technology in educational management. Based on the study results, it can be concluded that the integration of creative technology in academic administration is a key factor in improving educational quality. It modernizes, increases flexibility, and effectively addresses the needs of learners in the digital age. Furthermore, this approach can be adapted to various educational contexts, supporting high-quality learning management that aligns with national education standards and contributes to the sustainable development of future education.

Keywords: Academic Administration, Creative Technology, Educational Management

บทนำ

สังคมโลกในปัจจุบันมีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องจากอดีต เพื่อตอบสนองความต้องการในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ที่มีมากขึ้น มนุษย์จึงได้คิดค้นพัฒนาเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างสะดวกสบายและมีความสุขมากขึ้นไม่เว้นแม้แต่การใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา (เกียรติศักดิ์ ลำพองชาติ, 2563) ระบบนิเวศทางการศึกษาในยุคที่โลกแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ส่งสัญญาณชัดว่า การศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวไปกับโลกดิจิทัล สอดรับกับการพัฒนาและพลังขับเคลื่อนใหม่ที่มีประสิทธิภาพสูง ในยุคสมัยที่สังคมได้เชื่อมเข้ากับเทคโนโลยีที่มากด้วยพลังและประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองคุณภาพชีวิต รวมถึงระบบการศึกษาจึงได้มีการกำหนดให้ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการ

สาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา โดยเน้นย้ำให้พัฒนาระบบบูรณาการร่วมกับการบริหารจัดการสถานศึกษา ทั้ง 4 ฝ่าย

สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาให้กับประชาชน จึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพมากที่สุด โดยยึดมาตรฐานของการศึกษาของชาติ ซึ่งในการบริหารงานของสถานศึกษานั้นประกอบไปด้วยกรอบภารกิจงานจำนวน 4 งาน คือ งานบริหารงานวิชาการงานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป โดยถือว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญและเป็นภารกิจหลักในการบริหาร ส่วนการบริหารงานอื่น ๆ นั้นถือว่าเป็นส่วนช่วยสนับสนุนให้การบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จและส่งผลให้การบริหารงานของสถานศึกษาทั้ง 4 งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด โดย ภิญญา สาธร (2544) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานหลักสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เพราะเป็นงานเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้บริหารโดยตรง ผู้บริหารการศึกษาของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่งคือการศึกษาแก่ผู้เรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยปฏิบัติงานร่วมกับครู จะต้องกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเอง ให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูทุกคนร่วมกันทำงานด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะโรงเรียนในระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ ยิ่งต้องให้ความสำคัญต่อการจัดการด้านวิชาการ เพราะการบริหารงานวิชาการในระดับประถมศึกษาเป็นพื้นฐานเริ่มแรกของการศึกษาและมีความสำคัญต่อการศึกษาต่อในระดับต่าง ๆ หากการบริหารงานวิชาการในระดับประถมเกิดความผิดพลาดหรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ อาจทำให้ผู้เรียนพลาดโอกาสทางการศึกษาในระดับสูงขึ้นไปได้ ซึ่งภาระงานด้านบริหารวิชาการในปัจจุบันความจำเป็นอย่างมากในการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารสถานศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อภิญญา รตนโกเมศ (2552) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุดคือ การวัดและประเมินผล และมีแนวทางในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาระบบบริหารงานวิชาการในด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ คือ การให้ความรู้แก่บุคลากร ประชุมระดมสมอง การจัดทำระบบสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ด้วยสภาพปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจในแวดวงการศึกษา การนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาบริหารสถานศึกษานับได้ว่าเป็นกระแสคลื่นลูกใหม่ที่จะทำให้การศึกษาไทยมีความตื่นตัวมากขึ้นกว่าเดิม แต่การเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับการบริหารวิชาการนั้นต้องอาศัยการพิจารณาเพื่อนำเทคโนโลยีที่มีอยู่มาใช้ให้เหมาะสมและสร้างสรรค์ ปัทมาพร ท่อชู และวิทยา อินทร์สอน (2559) ได้กล่าวถึงการเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบความเหมาะสมและการเปลี่ยนแปลงหรือผลที่จะเกิดขึ้นต่อชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากเป็นกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาโดยตรงตั้งแต่ด้านหลักสูตร ตลอดจนการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการหมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน โดยครอบคลุมตั้งแต่การออกแบบหลักสูตร การพัฒนาแผนการเรียนการสอน การส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตลอดจนการประเมินผลการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กมล ภูประเสริฐ (2553) ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ

คือกระบวนการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสำคัญของภารกิจในสถานศึกษา กระบวนการนี้ครอบคลุมการจัดการด้านหลักสูตรและการสอน การพัฒนาครูผู้สอน การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน และการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน รุจิรา ภู่อาระ (2545) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการหมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกประเภทในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงการจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตร การกำกับดูแลการดำเนินงานทางวิชาการ การจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนและการนำผลที่ได้ไปพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการคือกระบวนการจัดการที่มุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับประสิทธิภาพและผลลัพธ์ของการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน กระบวนการนี้ครอบคลุมการวางแผน พัฒนา และดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครู การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา การใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และการประเมินผลทางการศึกษา นอกจากนี้ การบริหารงานวิชาการยังเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด และสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้การจัดการศึกษาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่เน้นให้การบริหารงานวิชาการต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ คำนึงถึงหลักวิชาการ และให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ประเวศ วะสี (2543) ระบุว่า การบริหารจัดการจัดการเรียนการสอนยุคใหม่ควรให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพ ครูมีบทบาทเป็นผู้แนะแนวทางการเรียนรู้ และควรเปิดโอกาสให้ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้ ผู้นำทางการศึกษาต้องมีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้ ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี และผลักดันให้ครูทำงานร่วมกันโดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลัก กิติมา ปรีดีติลิก (2550) เสนอว่าผู้นำทางการศึกษาควรมีพฤติกรรมที่สะท้อนถึงภาวะผู้นำทางการสอน (Instructional Leadership) เช่น การกำหนดจุดมุ่งหมายของงานวิชาการให้ชัดเจน สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนทรัพยากร จัดระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ และให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์แก่ครู ทั้งนี้ การบริหารงานวิชาการที่ดีต้องอาศัยการวางแผนอย่างรอบคอบและการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งต้องอาศัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ และการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือการสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเองและอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว และรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

นักวิชาการหลายท่านได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษาไว้ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประกอบด้วย 17 ภารกิจ เช่น การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ Miller (1995) ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานวิชาการ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดโปรแกรมการเรียนรู้ 2) การจัดการบริหารการเรียนการสอน 3) การปฏิบัติตามโปรแกรม และ 4) การติดตามด้านการเรียนการสอน กมล ภูประเสริฐ (2544) ได้สรุปขอบข่ายงานวิชาการออกเป็น 9 ด้าน เช่น การบริหารหลักสูตร การบริหารการเรียนการสอน การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา และการบริหารการวิจัยและพัฒนา จันทราณี สงวนนาม (2545) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาออกเป็น 6 ด้าน เช่น หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร การวิจัยในชั้นเรียน และการนิเทศภายในสถานศึกษา ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน เช่น การวางแผนงานวิชาการ การเรียนการสอน การจัดการบริหารการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผล ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ และคณะ (2543) ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานวิชาการที่ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น ๆ วีรยุทธ ชาดะกาญจน์ (2555) ได้ให้ความเห็นว่าภารกิจการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประกอบด้วยการพัฒนาและบริหารหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการส่งเสริมชุมชนให้เข้มแข็งทางวิชาการ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2547) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการออกเป็น 9 ด้าน เช่น งานด้านหลักสูตร งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตร งานวัดผลและประเมินผล และงานประชุมอบรมทางวิชาการ อุทัย บุญประเสริฐ (25) ได้ให้แนวคิดว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาควรมีการดำเนินการ 6 ประการ เช่น การวางแผนงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการ การพัฒนาส่งเสริมทางด้านวิชาการ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จากแนวคิดต่าง ๆ ข้างต้น สามารถสรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการออกเป็น 7 ประการ ได้แก่ 1) การวางแผนงานด้านวิชาการ เช่น การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) การบริหารการเรียนการสอน เช่น การจัดสื่อการเรียนการสอนและพัฒนาห้องปฏิบัติการ 3) การพัฒนาบุคลากร เช่น การนิเทศการศึกษาและการส่งเสริมผู้สอน 4) การจัดการเรียนการสอน เช่น การออกแบบกระบวนการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลา 5) การวัดและประเมินผล เช่น การกำหนดระเบียบการวัดผลและพัฒนาเครื่องมือในการประเมินผล 6) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี เช่น การวางแผนพัฒนาสื่อและส่งเสริมบุคลากร 7) การประสานความร่วมมือ เช่น การส่งเสริมวิชาการแก่บุคคล องค์กร และชุมชนให้เข้มแข็งทางวิชาการ

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องอาศัยการบูรณาการระหว่างการวางแผน การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครูและบุคลากร และการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การศึกษาเกิดคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ความหมายของเทคโนโลยีสร้างสรรค์

เทคโนโลยีสร้างสรรค์เป็นแนวคิดที่มีความสำคัญในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วและสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของชีวิตและการทำงานได้ในระยะเวลาอันสั้น ปัทมาพร ท่อชู และวิทยา อินทร์สอน (2559) ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับเทคโนโลยีและการสร้างสรรค์ไว้ว่า เทคโนโลยี หมายถึง การนำความรู้ที่ได้จากธรรมชาติวิทยาและวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อช่วยในการดำเนินชีวิตและการทำงาน โดยเทคโนโลยีสามารถปรับปรุงวิธีการทำงานและแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมมนุษย์ การพัฒนาเทคโนโลยีที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆ เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร รวมถึงกระบวนการต่างๆ จะทำให้ชีวิตของมนุษย์สะดวกและง่ายขึ้น การสร้างสรรค์ หมายถึง การคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่มีคุณค่า ซึ่งการสร้างสิ่งใหม่อาจเกิดขึ้นจากความคิดที่แปลกใหม่ และมีผลกระทบที่สามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหรือการดำเนินชีวิตได้ การสร้างสรรค์อาจเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือสังคมที่มีส่วนในการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ ซึ่งมีคุณค่าและประโยชน์ในเชิงการใช้งาน หรือแม้กระทั่งการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่สามารถช่วยให้การทำงานหรือชีวิตประจำวันดีขึ้น นอกจากนี้ ความคิดสร้างสรรค์ยังสามารถแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะสำคัญ ได้แก่ ความคิดริเริ่ม (Originality) คือ ความคิดที่แตกต่างและใหม่จากแนวคิดที่มีอยู่เดิม ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) คือ ความสามารถในการปรับตัวและคิดหาคำตอบได้หลากหลายวิธี ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) คือ ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้อย่างรวดเร็วและมากที่สุดในเวลาจำกัด และความคิดละเอียดลออ (Elaboration) คือ ความสามารถในการขยายหรือปรับปรุงความคิดให้มีรายละเอียดมากขึ้น เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่สมบูรณ์ที่สุด

การพัฒนาและการใช้ เทคโนโลยีสร้างสรรค์ จึงเป็นกระบวนการที่ต้องการความคิดสร้างสรรค์ในการปรับใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อตอบสนองต่อปัญหาหรือความต้องการที่เกิดขึ้นในโลกสมัยใหม่ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2566) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของการใช้เทคโนโลยีในยุคที่โลกกำลังเข้าสู่ยุค เทคโนโลยีทำลายล้าง (Technology Disruption) ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของวิธีการทำงานในทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นด้านวิศวกรรม ธุรกิจ ศิลปะ หรือแม้กระทั่งในวงการการศึกษา เทคโนโลยีสร้างสรรค์สามารถนำมาใช้เพื่อช่วยในการพัฒนารูปแบบการทำงานที่เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเฉพาะการใช้ แพลตฟอร์มออนไลน์ ซึ่งเป็นตัวช่วยสำคัญในการตอบสนองความต้องการของสังคมในยุคดิจิทัล การทำงานในรูปแบบนี้สามารถทำได้ง่ายและสะดวกมากขึ้น จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาและแก้ปัญหาในสังคมปัจจุบัน

ในมุมมองของ Connor. A.M. (2016) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสร้างสรรค์ว่า เป็นกระบวนการที่นำความรู้จากหลากหลายสาขาวิชา เช่น วิศวกรรมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ ศิลปะ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มาผสมผสานกันเพื่อพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือการตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ เทคโนโลยีสร้างสรรค์จึงไม่ใช่เพียงแค่การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ แต่ยังหมายถึงกระบวนการการใช้ความรู้จากหลากหลายสาขาเพื่อตอบสนองต่อปัญหาหรือความต้องการในแบบองค์รวม โดยใช้วิธีการที่พัฒนาใหม่ เช่น กระบวนการและเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่ให้ดีขึ้น การนำเสนอ เทคโนโลยีสร้างสรรค์ เป็นแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ไม่เพียงแต่ช่วยแก้ปัญหาหรือปรับปรุงกระบวนการที่มีอยู่เดิม แต่ยังช่วยสร้างโอกาสใหม่ ๆ ในการทำงานและการศึกษาผ่านการใช้เทคโนโลยีที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยการปรับใช้และออกแบบเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับบริบทต่างๆ อย่างสมบูรณ์แบบ

โดยสรุป เทคโนโลยีสร้างสรรค์หมายถึงการบูรณาการความรู้จากหลายศาสตร์เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่สามารถตอบสนองต่อปัญหาหรือความต้องการที่เกิดขึ้น การพัฒนาเทคโนโลยีในลักษณะนี้ช่วยให้การทำงานหรือการ

ดำเนินชีวิตสะดวกสบายขึ้น และเปิดโอกาสให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของสังคม รวมถึงในโลกของการศึกษาและการทำงานในองค์กรต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

องค์ประกอบการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

ปัทมาพร ท่อชู และวิทยา อินทร์สอน (2559) ได้กล่าวถึงการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบความเหมาะสมและการเปลี่ยนแปลงหรือผลที่จะเกิดขึ้นต่อชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อม คือ 1) การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงชีวิต 2) การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงสังคม และ 3) การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม โดย

การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงชีวิต หมายถึง การเลือกใช้เทคโนโลยีต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้ใช้ โดยเฉพาะในด้านของความปลอดภัยในการใช้งาน คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล (2566) ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน เช่น ปัญหาด้านการนั่งทำงานที่อาจส่งผลกระทบต่อกระดูกและกล้ามเนื้อ การเลือกใช้อุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน และการระมัดระวังในการใช้งานระยะยาว เพื่อป้องกันโรคที่เกิดจากท่านั่งไม่ถูกต้อง เช่น อาการปวดหลัง ปวดคอ รวมทั้งปัญหาทางสายตาและการสะสมความเครียดจากการใช้เทคโนโลยีมากเกินไป นอกจากนี้ Moira Lawler (2023) ยังแนะนำกลยุทธ์ 7 ประการในการจัดการการใช้เทคโนโลยีส่วนบุคคล หรือ Digital Detox เพื่อช่วยลดผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยี เช่น การกำหนดเวลาพักห่างจากเทคโนโลยี การปรับลดการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลในชีวิตประจำวัน และการสร้างพื้นที่ที่ห้ามใช้โทรศัพท์เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถรักษาสสมดุลในการใช้เทคโนโลยีได้ ในทางเดียวกัน, สำนักงานพัฒนาข้อมูลข่าวสารสุขภาพ และเว็บไซต์ www.thaiitwatch.org (2566) ได้เน้นถึงผลกระทบจากการใช้งานคอมพิวเตอร์ที่สามารถส่งผลเสียทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ เช่น โรคที่เกิดจากท่านั่งที่ไม่ถูกต้องหรือการใช้คอมพิวเตอร์ในระยะเวลาอันยาวนาน ซึ่งสามารถทำให้เกิดอาการปวดหัว ปวดคอ หรือการเกิดโรคทางจิตจากการขาดการพักผ่อน

การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงสังคม หมายถึง การเลือกใช้เทคโนโลยีจะต้องพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสังคม โดยเฉพาะในด้านของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติของผู้คนที่มติดต่อกับเทคโนโลยี เนื่องจากเทคโนโลยีสามารถส่งผลทั้งในด้านบวกและลบต่อสังคม ตัวอย่างเช่น ในการศึกษา มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มความสะดวกในการสื่อสารและการเรียนการสอน แต่ในขณะเดียวกันก็อาจทำให้เกิดปัญหาเช่นการติดเกมหรือการเสพติดข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่ไม่เป็นประโยชน์ Mediathailand Blog (2566) ได้กล่าวถึงผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การแพร่กระจายของข้อมูลที่เป็นเท็จ หรือการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลที่สามารถเกิดขึ้นได้จากการใช้งานอินเทอร์เน็ต และการบุกรุกข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้

สุปรีย์ ศรีวัฒนา (2566) ได้เสนอข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสังคมไทย ทั้งในด้านบวกและลบ ตัวอย่างเช่น ด้านบวกคือการสร้างความสะดวกสบายในการติดต่อสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลในวงกว้าง แต่ในด้านลบก็มีปัญหาเช่น การเพิ่มความเครียดในสังคมจากการต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วจากการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้งาน

การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม หมายถึง การใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ช่วยให้โลกยั่งยืน ลดผลกระทบจากกิจกรรมของมนุษย์ และส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคตเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยช่วยลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและลดมลพิษ เทคโนโลยีเด่น 5 ด้าน ได้แก่ พลังงานทดแทน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์และลม ช่วยลดก๊าซเรือนกระจก การประมวลผลระบบคลาวด์ ลดการใช้ฮาร์ดแวร์และพลังงาน ระบบอาคารอัจฉริยะ ควบคุมพลังงานให้มี

ประสิทธิภาพ ยานยนต์พลังงานสะอาด เช่น รถยนต์ไฟฟ้า ช่วยลดไอเสีย และ วัสดุสีเขียว ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น บรรจุภัณฑ์จากเยื่อพืช (Dittothailand ,2566)

จากการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานหรือแก้ปัญหา กระบวนการของการวางแผน การพัฒนาบุคลากร ความพยายามของสมาชิกขององค์กร และการใช้ทรัพยากรเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยคำนึง 3 องค์ประกอบ คือ 1) การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงชีวิต 2) การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงสังคมและ 3) การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1. การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงชีวิต (Life) หมายถึง การเลือกใช้อุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน การกำหนดระยะเวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม การป้องกันความเครียด และลดผลกระทบต่อการร่างกายที่อาจเกิดจากการใช้เทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการทำงานที่ส่งเสริมสุขภาวะที่ดีของผู้ใช้

2. การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงสังคม (Society) หมายถึง การคำนึงถึงบทบาทของเทคโนโลยีในการเป็นสังคมแห่งการสื่อสารที่สร้างโอกาสทางการศึกษา การป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ การลดช่องว่างทางสังคม และการเฝ้าระวังข้อมูลหลอกลวง เพื่อให้การใช้เทคโนโลยีในสังคมเกิดประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบต่อสังคม

3. การใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (Environment) หมายถึง การประหยัดพลังงาน ลดการใช้ทรัพยากร สนับสนุนการคมนาคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และใช้ระบบคลาวด์ในการเก็บข้อมูล เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

การบริหารงานวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาและบริหารจัดการ การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เพียงแต่สนับสนุนการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังคำนึงถึงการใช้เทคโนโลยีที่คำนึงถึงชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลจึงต้องมีการวางแผนและบริหารที่คำนึงถึงหลายปัจจัย ทั้งในด้านการประหยัดพลังงาน การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เสมอภาคและมีคุณภาพ การใช้เทคโนโลยีในงาน วิชาการไม่เพียงแต่เพิ่มโอกาสทางการศึกษา แต่ยังเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งในด้านการศึกษาและ สังคม ดังนั้น แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญในการสร้างโอกาสใหม่ ๆ ในการ เรียนรู้และพัฒนาการศึกษาของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต โดยมีแนวทางดังนี้

1. การวางแผนงานด้านวิชาการ (Academic Planning)

การวางแผนงานด้านวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์คือการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเก็บ รักษา และ วิเคราะห์ข้อมูลทางวิชาการ เพื่อให้การตัดสินใจในการพัฒนางานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัย ตัวอย่างเช่น การใช้ระบบคลาวด์ในการเก็บข้อมูลหรือการประหยัดพลังงานที่สนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังต้องมีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่รองรับการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ปลอดภัย การออกแบบโครงการและกิจกรรมต่างๆ ก็ต้องคำนึงถึงการลดช่องว่างทางสังคมและการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ รวมถึงการสร้างแนวปฏิบัติในการใช้เทคโนโลยีที่สนับสนุนการประหยัดพลังงานและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งหมดนี้จะ ช่วยให้การบริหารงานวิชาการมีความยั่งยืนและเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้เรียนและสังคม

2. การบริหารการเรียนการสอน (Instructional Management)

ในการบริหารการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ต้องคำนึงถึงการเลือกใช้อุปกรณ์ที่มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพสูง การเลือกเทคโนโลยีที่สามารถสร้างโอกาสในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดหาแหล่งพลังงานที่ยั่งยืน เช่น การใช้พลังงานทดแทนและระบบคลาวด์ ซึ่งช่วยในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การเลือกใช้สื่อการสอนต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ใช้ และต้องมีการกำหนดเวลาการใช้งานอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อผู้เรียน โดยต้องเลือกสื่อที่ช่วยเสริมการสื่อสารที่ถูกต้องและการเข้าถึงข้อมูลที่เชื่อถือได้ การออกแบบแหล่งเรียนรู้และห้องปฏิบัติการก็ควรเน้นการประหยัดพลังงานและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

3. การพัฒนาบุคลากร (Personnel Development)

การพัฒนาบุคลากรโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์คือการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการนิเทศการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา โดยต้องเลือกใช้อุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานและจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อคำนึงถึงผลกระทบทางสุขภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีให้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ในสังคม โดยคำนึงถึงการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์และข้อมูลเท็จ รวมถึงการเฝ้าระวังข้อมูลที่ผิดพลาดเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและมีจริยธรรมสูงสุด การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงการประหยัดพลังงานและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมถือเป็นเรื่องสำคัญที่ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ยั่งยืนในการเรียนรู้

4. การจัดการเรียนการสอน (Learning Management)

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์มีความสำคัญในการออกแบบแผนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงสุขภาพทางกายและจิตใจของผู้เรียน ต้องเลือกใช้อุปกรณ์ที่มีมาตรฐานและกำหนดเวลาการใช้งานที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการในทุกด้าน โดยคำนึงถึงบทบาทของเทคโนโลยีในการเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาทางสังคม การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ต้องพิจารณาเรื่องการประหยัดพลังงานและการลดการใช้ทรัพยากร รวมถึงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้พลังงานทดแทนและระบบคลาวด์ในการเก็บข้อมูล การจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

5. การวัดและประเมินผล (Assessment and Evaluation)

การวัดและประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ต้องออกแบบระเบียบการวัดผลที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ เช่น การเลือกใช้อุปกรณ์ที่ปลอดภัยและมีมาตรฐาน รวมถึงการกำหนดระยะเวลาในการใช้งานอย่างเหมาะสมเพื่อป้องกันความเครียดและผลกระทบทางร่างกายจากการใช้เทคโนโลยี ระบบสารสนเทศในการวัดผลต้องคำนึงถึงการปกป้องข้อมูลและความเป็นส่วนตัว รวมถึงการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ เพื่อให้ข้อมูลการวัดผลสามารถเข้าถึงได้อย่างยุติธรรมและสร้างประโยชน์สูงสุดในสังคม นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลที่ช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้ระบบคลาวด์ในการเก็บข้อมูลและการใช้เทคโนโลยีที่ประหยัดพลังงาน

6. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี (Development of Media, Innovations, and Technology)

การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงการเลือกใช้อุปกรณ์ที่มีมาตรฐานและมีระยะเวลาในการใช้งานที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดีของผู้ใช้งาน การส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการใช้

เทคโนโลยีในการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญ บุคลากรต้องได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการสื่อสารทางการศึกษาและการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ รวมถึงการเฝ้าระวังข้อมูลหลอกลวง การรวบรวมแหล่งสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาควรคำนึงถึงความหลากหลายและการเข้าถึงได้ง่ายของสื่อ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนจะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

7. การประสานความร่วมมือ (Collaboration and Partnerships)

การประสานความร่วมมือโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์คือการส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวยุติธรรม และองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละกลุ่ม และการตั้งเวลาใช้งานที่เหมาะสมเพื่อป้องกันผลกระทบทั้งในด้านสุขภาพและสังคม การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมจะช่วยเพิ่มโอกาสในการพัฒนาทางวิชาการและลดช่องว่างทางการศึกษา การใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลและการศึกษาแบบออนไลน์ เป็นการเสริมสร้างการพัฒนาทางวิชาการของชุมชนอย่างยั่งยืน ด้วยการสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนและการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ความรู้จากการศึกษา

ความรู้ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ คือแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ “2PM AMP-LSE” ซึ่งเป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม แนวทางนี้ประกอบด้วยการวางแผนงานวิชาการที่ใช้เทคโนโลยีในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจที่แม่นยำ การบริหารการเรียนการสอนที่เน้นการใช้สื่อและอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน คำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการใช้พลังงานทดแทนและระบบคลาวด์เพื่อการเรียนรู้ที่ยั่งยืน นอกจากนี้ การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญ ต้องส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมและป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ การจัดการเรียนการสอนต้องมีความยืดหยุ่น สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา และส่งเสริมการเรียนรู้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวัดและประเมินผลต้องออกแบบให้ปลอดภัย ยุติธรรม และคำนึงถึงการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงการพัฒนาสื่อนวัตกรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีมาตรฐาน อีกทั้งยังต้องส่งเสริมการประสานความร่วมมือระหว่างบุคคล ครอบครัวยุติธรรม โรงเรียน และชุมชน เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เท่าเทียมและยั่งยืน โดยทั้งหมดนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ ประหยัดพลังงาน และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพและสามารถพัฒนาสังคมได้อย่างยั่งยืนในอนาคตแผนภาพดังปรากฏในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ “2PM AMP-LSE”

บทสรุป

การบริหารงานวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ เป็นแนวทางที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้านการบริหารวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีที่คำนึงถึงชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม ผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย เปิดรับการเปลี่ยนแปลง และสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผน บริหารจัดการ และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม การใช้เทคโนโลยีในงานวิชาการต้องมุ่งเน้นความยืดหยุ่นและการเข้าถึงที่เท่า เทียม สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ลดช่องว่างทางการศึกษา และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถด้านดิจิทัล ควบคู่กับการคำนึงถึงผลกระทบในการใช้เทคโนโลยี จะช่วย สร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและยั่งยืน อีกทั้งการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และ ภาคเอกชน จะช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดประสิทธิผลมากขึ้น ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และใช้ทรัพยากร อย่างคุ้มค่า ภายใต้แนวคิดของการบริหารที่คำนึงถึงสมดุลระหว่างชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม สถานศึกษาจะสามารถพัฒนา และก้าวผ่านความท้าทายในยุคดิจิทัลได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

รายการอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2553). การบริหารวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กิตติมา ปรีดีดีล. (2545). Instructional Leadership: บทบาทที่ไม่ควรถูกลืม การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: เอลโล่การพิมพ์.
- เกียรติศักดิ์ ลำพองชาติ. (2563). ทักษะการทำงานในโลกดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

- คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2566). **สุขภาพกับเทคโนโลยี**. แหล่งที่มา: www.mt.mahidol.ac.th/wp-content/uploads/home/main/health-brochure/2019/pdf/12.pdf สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2566.
- จันทราณี สงวนนาม. (2545). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์.
- ประเวศ วะสี. (2544). **ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและการปฏิรูปการศึกษาที่พาประเทศพ้นวิกฤต**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปัทมาพร ท่อชู และวิทยา อินทร์สอน. (2559). การเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์. **วารสาร INDUSTRIAL TECHNOLOGY REVIEW**, 22(285), 107-111.
- ไพฑูรย์ สีนารัตน์ และคณะ. (2557) **โรงเรียนผลิตภาพ: สัตตทัศน์เพื่อการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภิญโญ สาร. (2544). **หลักการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- รุจิรา ภูสาระ. (2545). **การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: บุ๊ค พอยท์.
- วีรยุทธ ชาตะกาญจน์. (2555). **เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. (2547). **คู่มือการนิเทศงานบริหารในสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2566). **Digital Disruption และมาตรการรับมือด้าน HR ของภาครัฐ**. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: www.ocsc.go.th/sites/default/files/digital_disruption-article-ocscfeb2020.pdf. สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2566.
- สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ และ เว็บไซต์ www.thaiitwatch.org. (2566). **ภัยเทคโนโลยีต่อสุขภาพ ตอน ผลกระทบจากคอมพิวเตอร์**. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.thaipbs.or.th/news/content/93522>. สืบค้นเมื่อ 11 กรกฎาคม 2566.
- สุปรีย์ ศรวัฒนา. (2566). **ผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อสังคมไทย**. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: www.botanikajr.blogspot.com/2008/03/blog-post.html. สืบค้นเมื่อ 30 กรกฎาคม 2566.
- อภิญา รัตนโกเมศ. (2552). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. 32(4), 186.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2557). **หลักสูตรและการบริหารการวิชาการโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: เอส ดี เพรส.
- Connor. A.M. (2016). **A historical review of creative technologies**. In A.M. Connor & S. Marks (Eds.) *Creative Technologies for Multidisciplinary Applications*. Hershey: IGI Global.
- Dittothailand. (2024). **5 เทคโนโลยีเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อัปเดต 2024**. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.dittothailand.com/dittonews/environmental-conservation>. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2566.

Mediathailand Blog. (2024). ปัญหาและผลกระทบด้านสังคม. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://mediathailand-ic.edu.blogspot.com/2012/07/125.html>. สืบค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2566.

Miller, Van. (1995). *The Public Administration of American School Systems*. New York: Macmillan Company.

Moir Lawler. (2023). 7 Ways to Do a Digital Detox (Without Pulling the Plug Entirely). [online]: <https://www.everydayhealth.com/emotional-health/how-to-do-a-digital-detox-without-unplugging-completely/> สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2565.